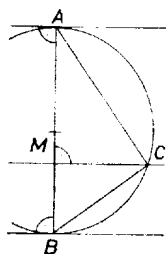

I. megoldás. 1. Tekintsük először a különleges esetet. Ha a megrajzolt érintők párhuzamosak, akkor AB a körnek átmérője, tehát az ABC háromszögben C -nél derékszög van, továbbá az M pont – szerkesztésénél fogva – C -nek a vetülete AB -n (1. ábra).

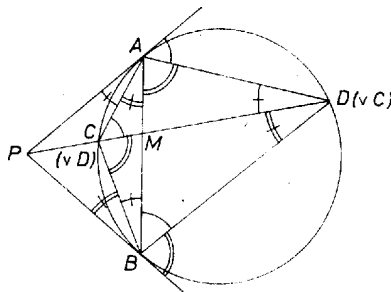

1. ábra

Így az ismert mértani középarányos tétel szerint

$$\frac{AM}{MB} = \frac{AM \cdot AB}{BM \cdot BA} = \frac{AC^2}{BC^2}.$$

2. Legyen a két érintő metszéspontja P , és a PC szelőnek a körrel való második metszéspontja D (különböző C -től, mert a szelő a két érintő közt halad). C és D szerepe a továbbiakban fölcserélhető, emiatt nincs szükség szétválasztani vizsgálatunkat két esetre, PC és PD nagyságviszonya szerint. Összekötve D -t A -val és B -vel és az érintőket meghosszabbítva, a 2. ábrán A -nál és B -nél négy-négy szöget jelöltünk meg egymástól megkülönböztető jelekkel, C -nél és D -nél pedig kettőt – kettőt.

2. ábra

E 12 szög közül a kerületi szögek tételei alapján 3 – 3 (egyezően jelölt) szög egyenlő. Ezek alapján állítjuk párokba az alább felhasználandó hasonló háromszögeket.

Első lépésül a kérdéses $AM : MB$ arányt kifejezzük az $ACBD$ húrnégyszög oldalaiival:

$$\begin{aligned} AMC\Delta \sim DMB\Delta, \text{ emiatt: } \frac{AM}{DM} &= \frac{AC}{DB}, \\ DMA\Delta \sim BMC\Delta, \text{ emiatt: } \frac{DM}{BM} &= \frac{DA}{BC}, \end{aligned}$$

és e két egyenlőség bal, valamint jobb oldalait összeszorozva

$$\frac{AM}{MB} = \frac{AC}{DB} \cdot \frac{DA}{BC} = \frac{AC}{BC} \cdot \frac{AD}{BD}.$$

Második lépésül megmutatjuk, hogy D szerkesztése folytán itt a jobb oldal második tényezője egyenlő az elsővel, ezzel bebizonyítjuk az állítást. Valóban

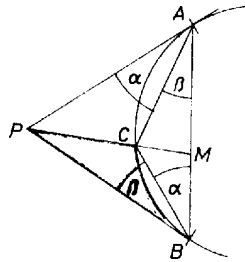
$$\begin{aligned} PDA\Delta \sim PAC\Delta, \text{ emiatt } \frac{AD}{DP} &= \frac{CA}{AP}, \\ PDB\Delta \sim PBC\Delta, \text{ emiatt } \frac{DP}{DB} &= \frac{BP}{BC}. \end{aligned}$$

Végül ezeket összeszorozva és figyelembe véve PA és PB egyenlőségét:

$$\frac{AD}{BD} = \frac{AC}{BC},$$

amint állítottuk. –Megjegyezzük végül, hogy legutóbbi eredményünk ön-magában is érdekes, ha ti. CD átmegy az A -és B -beli érintők közös pontján.

II. megoldás. A 3. ábra szögjelöléseivel a P létezése és a $PC < PM$ nagyságviszony esetére a háromszög sinustételének ismételt alkalmazásával bizonyítjuk az állítást, figyelembe véve, hogy a C -nél a PM egyenes két oldalán keletkezett kiegészítő szögek sinusa egyenlő, és hogy $PA = PB$.

3. ábra

$$\begin{aligned} \frac{AM}{MB} &= \frac{AM}{CM} \cdot \frac{CM}{MB} = \frac{\sin \angle ACM \triangleleft}{\sin \beta} \cdot \frac{\sin \alpha}{\sin \angle MCB \triangleleft} = \frac{\sin \angle ACP \triangleleft}{\sin \angle BCP \triangleleft} \cdot \frac{\sin \alpha}{\sin \beta} = \\ &= \frac{\frac{AP}{PC} \sin \alpha}{\frac{BP}{PC} \sin \beta} \cdot \frac{\sin \alpha}{\sin \beta} = \left(\frac{\sin \alpha}{\sin \beta} \right)^2 = \left(\frac{AC}{BC} \right)^2. \end{aligned}$$

(A felhasznált háromszögek egymás után ACM és BCM , majd ACP és BCP , végül ABC .)

Megjegyzések. 1. A két érintő párhuzamosságának esetét a II. megoldásban már figyelmen kívül hagytuk. Az állításnak ez a kiegészítése csak a teljesség kedvéért történt. Ugyanis A és B speciális kölcsönös helyzete esetében is van az AB szakaszon olyan M pont, melyre $AM : MB = AC^2 : BC^2$, és erre az esetre mondja az állítás, hogy az MC egyenes ekkor is egyszerű kapcsolatba hozható az A és a B pontbeli érintővel.

2. Ajánljuk az érdeklődőknek, hozzák kapcsolatba feladatunkat az 1973. évi Arany Dániel tanulmányversenyek haladó csoportbeli egyik feladatával: a háromszög egyik súlyvonalát tükrözve a vele közös csúcsból induló szögfelezőre, a tükörkép a szemközti oldalt olyan arányban osztja, mint a csúcsban összefutó oldalak négyzeteinek aránya. (A tükörképet röviden *szimmediánnak* szokás nevezni, mint a *medián*-súlyvonal szimmetrikusát.)